



MENDOZA: KONCERT "PESEM IN PODOBE SLOVENIJE"

V soboto, 9. septembra 2017, nas je Mendoški Pevski zbor presenetil z zanimivim in poučnim koncertom: Pesmi in podobe različnih pokrajin Slovenije.

Pevovodja mag. Diego Bosquet vodi naš pevski zbor že od leta 2000. Diego je muzikolog, raziskovalec, pevovodja in glasbeni pedagog. Poleg mešanega pevskega zbora vodi tudi Mendoški fantovski oktet in druge mendoške glasbene skupine. Njegova žena Mariana Ruiz Díaz sodeluje pri vajah vokalizacije za pevce vseh skupin in tudi pri otroškem zboru šolskega tečaja sv. Cirila in Metoda. Oba sta vzor spoštovanja, navdušenja in zaljubljenosti v slovenske vrednote, naše besede, pesmi in tudi prelepe Slovenije.

Koncert je bil razdeljen na dva dela. V prvem je nastopil povabljeni zbor Maturantov univerzitetne srednje šole Martín Zapata, ki tudi vodi Diego Bosquet. Ubrano so nam zapeli: »Locus isti« – Anton Bruckner, dve pesmi afroameriških sužnjev: »Cotton needs a pickin« in »Joshua fit the battle of Jericho«; ter priredbe argentinskih skladb: »Volver«, »Milonga sentimental«, »Doña Ubenza«, in »Salamanquendo pa'mí«. Dodali so še ukrajinsko uspavanko: »Shedrik« – N. Leontovich. Navzoči smo skupini čestitali z dolgim ploskanjem.

Drugi del je bil posvečen slovenski pesmi, s projekcijo na velikem ekranu posrečeno iz-



branih posnetkov naših pokrajin in prevodov besedil.

Zamisel nam je razložil pevovodja. Prisluhnimo njegovim besedam: »Slovenija je dežela bogatih kulturnih vrednot, posebno pevskih. Nocojšnji program smo si zamislili kot potovanje po raznolikih slovenskih pokrajinah. Značilnost pokrajin so, poleg narave, tudi starodavne narodne navade, govora, beseda in pesem. Vsi, ki smo imeli srečo potovati po veličastni Sloveniji, smo odkrili in uživali enoto narave in glasbe.

Predstavili vam bomo posnetke slovenskih pokrajin in prevod besedila izbranih pesmi, da boste vsi razumeli in dojeli celotno vsebino.

Opazili boste opevanje ljubezni, veselje in žalost, praznovanja in vsakdanje ljudsko delo in življenje. Pesmi so preproste, kar je značilnost narodnih napevov. Zapeli vam bomo priredbe za mešani zbor, nekatere zasnovane prav za našo mendoško pevsko skupino.

Nocojšnji koncert je tudi skromen zgodovinski pregled našega zbora. Nekatere pesmi spadajo v prve čase, druge pojemo v sedanjem obdobju, nekatere vam bomo prvič zapeli na našem odru.

Prva pesem je bila posvečena Prekmurju: Zapeli so »Sejaj žito« – priredba Damijana Gruma; sledila je Štajerska: »Vse najlepše rožice« – Emila Adamiča priredba za mešani

zbor Marka Muniha; Koroška: »Moj pobič je furman« – priredba za mešani zbor – Božidar Bajuk; Dolenjska: »Ciganski otrok« – priredba Marko Bajuk. Pesem je navzoče navdušila ker opeva doživljanje današnje diskriminacije in posebno ker sta prvo in zadnjo vrstico, zelo ganljivo zapela dva fantka stara 6 in 7 let. »Si- rota jaz, okrog blodim, ubog' cigansk' otrok, v samotni tihi se solzim, kjer čuje me le Bog«. Z velikim navdušenjem smo jim zaploskali. Sledila je Notranjska: »Ena nova zdravica« – priredba Marko Bajuk; Gorenjska: »Meglica« – priredba Marko Bajuk in končno še Primorska: »Dajte, dajte« – Aldo Kumar. Navdušeni poslušalci smo dosegli še »Del prado vengo« – priredba Vivian Tabbush, argentinsko folklorno skladbo s spremstvom kitare, charanga in bomba. Uspešna zamisel je dosegla veliko in popolno sodelovanje pevcev s poslušalci. Zbor se je izredno lepo postavil. Vsem, ki so se dolgo trudili s pripravo celotnega nastopa, iskrena zahvala in čestitke.

Veseli razgovori številnih prijateljev zborovskega petja so sledili pri pogrnjenih mizah. Pevke so nam pripravile štrudelj in empanade, fantje pa dobro pijačo. S pristnim doživetjem smo se, pozno v noč, vrnili na svoje domove.

Božidar Bajuk

NAŠ DOM SAN JUSTO: OTVORITEV PROSTORA "NAŠA KLET"

»Kotiček za družabnost in klepet«

V petek, 25. avgusta, je Naš dom doživel prav prijeten večer ob predstavitvi obnovljene kleti!

Ob prisotnosti naših članov, otrok, mladine, družin ter prijateljev drugih okrajev smo se udeležili otvoritve prostora, opremljenega z raznimi zabavnimi igrami, kot so pool, metegol, simulator za dirkanje, play-station in ping-pong mizi, ter z namiznimi igrami. Klet je tudi namenjena razgovoru, kavici, večerjam in še čemu.

Naša klet je bila zgrajena in otvorjena leta 1981, pod predsedništvom g. Marjana Bogataja in s sodelovanjem mnogih članov, ki so se vsak večer zbirali za delo in gradnjo prostora. A sedanji časi so nam pokazali potrebo po obnovitvi in poživitvi skupnega prostora.

Na večer otvoritve prenovljene kleti se je predsednik Andrej Mehle v pozdravnem govoru zahvalil vsem, ki so pripomogli k uresničitvi tega projekta ter povabil navzoče, da bi uživali prostor in se čutili »kot doma«. Opozoril je prisotne



naj na klet pazijo in jo ohranjajo urejeno.

Mnogo dobrotnikov se je odzvalo pobudi glavnega odbora. Naj še posebno omenimo: Marka Kržišnika, Evgena Urbančiča, Toneta Oblaka, Pavlija Malovrha, Gregorja Modica, Gabija Zupanca in mnoge druge, ki so s svojim delom priskočili na pomoč. Vsa- kemu posamezniku iskrena hvala; naj vam vsemogočni Bog povrne za vašo dobroto.

Zahvala gre tudi ge. Veroniki Kržišnik Modic za zamisel znaka Naše kleti, gospe- ma Ninki Keršič in Nadici Indihar za empanade, našim mladim za domače pivo »Klet«, Slovenskemu baru pod vodstvom Julia Llalire in Nika Falduto s strežniki za okusno večerjo ter prijazno postrežbo ter Pavliju Malovrhu za luči in zvok.

Program sta popestrila Marjan Vomer- gar in Niko Lo Faro, ki sta nam zapela ne- kaj skladb Čukov, Beatelsov ter Queena.

V tem veselem vzdušju so se nastopajo- čim na odru pridružili še drugi mladi ter za- igrali in prepevali z navzočimi do pozne ure.

Torej prijatelji, družine, mladina in otroci:

Naša Klet vam je na razpolago. Uživajte jo!

Toni Oblak

Jure Urbančič



Petra Česen Čatar

POVEZOVANJE UNIVERZE V LJUBLJANI Z ARGENTINSKIMI UNIVERZAMI

Tretjega septembra sta v Cordobo pripotovali predstavnici Univerze v Ljubljani, dr. Branka Kalenić Ramšak, dekanja Filozofske fakultete UL, in dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, vodja programa slovenščine na tujih univerzah (STU) pri Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik.

Med delovnim obiskom sta se odpravili na Katoliško univerzo v Cordobi (UCC) in se o možnostih sodelovanja pogovarjali s prerotico Olgo C. Bonetti in Miltonom E. Escobarjem, tajnikom za mednarodne zadeve. Govorili so o mednarodni izmenjavi študentov, profesorjev in raziskovalcev ter o morebitnem odprtju lektorata slovenskega jezika. Srečali sta se tudi z dekanom Fakultete za filozofijo in humanistiko, Ramónom O. Ortelladom. Ob tej priložnosti je gospa Kalenić Ramšak izmenjala nekaj besed in izkušenj s profesorico na oddelku za špansko književnost, dr. Glorio Franchisena.

Na Državni univerzi v Cordobi (UNC) so gostji sprejeli na Fakulteti za filozofijo in humanistiko. Na sestanku so se s prodekanjo Flavio A. Dezzutto in pomočnico predstojnika oddelka za literaturo dr. Cecilio Pacella pogovarjali o različnih možnostih povezovanja. Ob izmenjavi študentov in profesorjev je predstavnike fakultete zelo zanimala tudi izvedba izbirnega seminarja slovenske književnosti ali južnoslovanskih književnosti.

Vsi sestanki so se sklenili optimistično, z upanjem, da bi se s sporazumi kmalu uresničile namere o povezovanju in da bi lahko študentom in zunanjim slušateljem v Cordobi že v študijskem letu 2018 ponudili lektorat in vsebine, namenjene večji prepoznavnosti in širjenju slovenskega jezika, literature in kulture.

Obiska smo bili še posebej veseli predstavniki slovenske skupnosti. Gostji sta nekaj časa preživeli tudi med nami, z nami obiskali Estancio Santa Catalina in Rio Ceballos, si ogledali znamenitosti La Docte in njenega jezuitskega jedra. Četrtega septembra, na dan priseljencev, pa smo se s člani študijske skupine Slovenščina v Cordobi družili ob argentinski večerji.

Šestega septembra sta gostji prispeli v Buenos Aires, kjer sta se najprej sestali s Petro Česen Čatar na veleposlaništvu RS, ki je zelo prijazno poskrbelo za logistiko in deloma tudi za organizacijo.

Osmega septembra sta bili povabljeni na lektorat slovenščine na Filozofsko fakulteto Univerze v Buenos Airesu. Dr. Nidorfer Šiškovič je predstavila značilnosti slovenščine v elektronskih sporočilih, pri prevajanju in tolmačenju v španščino je priskočila na po-

moč María Florencia Ferre, gospa dekanja, ki je tudi profesorica španske književnosti, pa je v tekoči španščini predavala o literarnih povezavah in vplivih španske književnosti na slovensko.

Konec tedna sta se gostji v spremstvu Marcela Brule mudili med člani slovenske skupnosti. V soboto so ju najprej sprejeli otroci osnovne šole Slomškovega doma v Ramosu Mejiji, po sladki malici z učitelji pa sta stopili še v razrede Našega doma San Justo. Obe sta bili vidno ganjeni ob otroškem prepevanju znanih slovenskih pesmi ter iskreno občudovali srčnost in požrtvovalnost, s katero se tako daleč od matične domovine skrbi za slovensko besedo in običaje. Po kosilu s predstavniki sobotnih šol in predsednikom Zedinjene Slovenije, Juretom Komarjem, so ju pozdravili tudi učenci in učitelji srednješolskega tečaja v Slovenski hiši, kjer sta predstavili Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani ter Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik in njegovo najnovejše učno gradivo, ki sta ga prinesli s seboj. Izrazili sta željo po tesnejšem sodelovanju s slovensko skupnostjo in obljubili strokovno pomoč. Nedelja je bila bolj sproščena, gostji sta se udeležili odlično izpeljanega kulturnega programa v okviru mladinskega dne Našega doma Dan Justo in si po koncu vzeli še nekaj časa za druženje s člani doma ob slastnih čevapčičih in dobri glasbi.

Nov delovni teden je prinesel nove sestanke na univerzah, kar je bil tudi glavni namen obiska. Na Filozofski fakulteti Univerze v Buenos Airesu (UBA) sta se gostji sestali z dekanjo, dr. Gracielo Morgade, s Silvano Campanini iz pisarne za institucijske in mednarodne zadeve in z Gabrielom Lewinom iz referata za izvenštudijske programe. Na Fakulteti za humanistiko in vzgojno-izobraževalne vede Državne univerze v La Plati (UNLP) pa ju je sprejel dekan, dr. Aníbal Omar Viguera. Na obeh sestankih so se pogovarjali o možnostih sodelovanja in izboljšanju pogojev dela lektorata. Sklenili so podpisati okvirne sporazume, ki bi omogočili mednarodne izmenjave, v La Plati pa so bili poleg tega naklonjeni tudi ideji seminarja slovenske književnosti oz. južnoslovanskih književnosti, ki v Buenos Airesu že obstaja, a bi ga namesto lektorice izvajala Julia Sarachu, ki je tik pred zagovorom doktorata na temo slovenske poezije.

Tako ga. Kalenić Ramšak kot ga. Nidorfer Šiškovič sta se v Slovenijo, kamor sta odpotovali trinajstega septembra, vrnili z lepimi vtisi in kovčki, polnimi knjig argentinskih avtorjev in daril slovenskih skupnosti.

Maja Kračun in Tjaša Lorbek

ROJSTVO NOVIH DOMOVIN

V NUK nastaja v sodelovanju z Rafaelovo družbo in dr. Heleno Jaklitsch razstava o bogati ustvarjalnosti slovenskih beguncev v Italiji in Avstriji

Narodno in univerzitetno knjižnico (NUK) imenujemo tudi hram učenosti in s svojimi bogatimi zbirkami narodove zapisane dediščine to zagotovo je. (Pre)malo znano pa je dejstvo, da na svojih policah skrbno hrani tudi ustvarjalnost Slovencev, ki ne živijo v matični domovini. Zbiranje tiskov je nikoli končana zgodba. Še vedno nastajajo in pričajo o bogati ustvarjalnosti slovenskega naroda, ne glede na to, kje njegovi pripadniki živijo. Skrbno so shranjeni v zbirki, ki danes nosi ime Zbirka tiskov Slovencev zunaj Republike Slovenije, zajeten del fonda pa predstavljajo tudi periodične in monografske publikacije, ki so nastajale v zmedenem času po koncu druge svetovne vojne.

Maja 1945 so slovenski prostor prevevala nasprotujoča si čustva. Na eni strani je vladalo nepopisno veselje ob koncu štiriletnemorije, na drugi negotovost in strah. Zmagovalec je bil znan in jasno je dal vedeti, kaj se bo zgodilo z njegovimi ideološkimi nasprotniki. Na poti čez Ljubelj in preko Pliberka so se umikajoči domobranski vojski ter drugim vojaškim enotam pridružile cele družine, z njimi je odšla slovenska intelektualna, politična, družbena, kulturna in prosvetna elita. Slovenijo je takrat zapustilo več kot 20.000 Slovencev. Zatočišče so, večina je verjela, da za največ tri tedne, našli v begunskih taboriščih v Avstriji in v Italiji. Mnogim med njimi so taboriščne barake postale dom za naslednja tri, štiri leta, dokler jih ni dokončno sprejela tujina.

Pričakovali bi, da bo v težkih in negotovih razmerah v begunstvu, ob izgubi domovine in v mnogih primerih svojcev, med Slovenci, ujetimi v taboriščno življenje, prevladala apatija in vdanost v usodo. Pa še zdaleč ni

bilo tako. Osupli obstanemo pred izbruhom izjemne življenjske moči in ustvarjalnosti, ki se je odrazila v obliki izdajanja izvirnega leposlovja, šolskih učbenikov, časopisov, ponatisov slovenskih klasikov, zgodovinskih študij, spominov. V taborišču nastane prvi slovenski zgodovinski atlas... Le nekaj dni po prihodu v taborišče ustanovijo ljudsko (osnovno) šolo, dobra dva tedna kasneje svoja vrata odpre slovenska begunska gimnazija. Organizirajo številna predavanja, tečaje, ustanovijo več odličnih pevskih zborov, njihovo ubrano petje navdušuje celo angleški BBC. S svojimi gledališkimi predstavami privabljajo gledalce od blizu in daleč. Zaživijo in razmahnejo se tudi obrtne delavnice, kjer so kljub pomanjkanju orodja in materiala izdelovali skoraj vse; od življenjskih potrebščin do otroških igrač.

Razstavo o bogati ustvarjalnosti Slovencev v izrednih razmerah begunstva, ki bo odprta vrata v četrtek, 5. oktobra v NUK, skupaj oblikujemo trije avtorji: dr. Helena Jaklitsch, izjemna poznavalka tematike, Lenart Rihar, ravnatelj Rafaelove družbe in Helena Janežič, vodja Zbirke tiskov Slovencev zunaj RS v NUK. Predstavitev tiskanih in drugih gradiv dopolnjuje bogato fotografsko gradivo predvsem dveh zapisovalcev taborišč podob, Marjana Hočevarja in Lojzeta Erjavca ter zgodbe posameznikov, katerih poti so se prekrizale v begunstvu. Dostikrat nevidni in spregledani, doma pa za nekaj desetletij pozabljeni in zamolčani, so s svojim zavedanjem slovenstva prispevali k rojstvom novih domovin širom sveta.

Ob razstavi bo v sodelovanju NUK, Založbe Družina in Rafaelove družbe izšla knjiga z naslovom Rojstvo novih domovin, bogata ustvarjalnost slovenskih beguncev v Italiji in Avstriji, ki je hkrati tudi katalog razstave.

Helena Janežič



Otroci so taboriščna leta ohranili kot najlepša v svojem življenju.

Foto Hočevar



Foto Erjavec

NAŠI ZAČETKI V ARGENTINI

05

Moja zgodba

Marjan Hribar

Rodil sem se leta 1930 v vasi Ihan pri Domžalah. Ta vas je štela okrog 1000 duš. Imela je svojo občino, ki jo je po drugi svetovni vojni izgubila in sedaj spada pod Domžale, ter svojo faro, ki jo je ohranila do danes. Zanimivo je, da sedaj upravlja »našo« faro dr. Andrej Poznič, rojen v Argentini, sin Jožeta Pozniča in Alenke Prijateljve. Pod ihansko občino so spadale vasi: Prelog, Goričica, Brdo, Selo, Mala loka in Bišče. Na vasi smo imeli mirno in brezskrbno življenje. Ko se je začela druga svetovna vojna, so se razmere korenito spremenile; bolj zaradi boljševistične revolucije kakor zaradi nacistične zasedbe. Ljudje so postali nezaupljivi med seboj, kajti nikoli nisi vedel, kdo je vohunil za partizane. Že 15.05.1943 ob pol ene ponoči so partizani vdrli v hišo in odpeljali našega ata in ga še isti dan zverinsko umorili. To smo izvedeli šele petdeset let po vojni.

Ko so nas sedmega maja 1945 domobranci opozorili, da nas čaka smrt, se je mama z veliko bolečino takoj odločila, da se z drugimi Ihanci umaknemo v neznano. Nekaj najnujnejšega smo naložili na majhen voziček in se odpravili na pot, ki nas je vodila, kakor nekoč Izraelce iz Egipta v obljubljeno deželo, skozi Vetrinjš, Peggetz in Špital v daljno Argentino. Tja smo prispeli z ladjo Gral. Hollbrook 05.02.1949. Na dokumentih sicer piše, da smo prispeli 04.02.1949, ker pa so argentinski uradniki prišli na ladjo že 04.02.1949, ko je stala pred Montevideom in nas popisovali, so ta dan navedli kot uradno dospelje, ladja pa je nadaljevala pot naslednji dan in se ustavila v Retiru. Star sem bil 18 let, blizu 19. Z mamom in bratom smo sestavljali okrnjeno družino.

Ker posameznih mladih ljudi niso smeli vpisati za imigracijo, so k naši družini pripisali še Lojzeta Novaka. Ta je že v taborišču malo pisateljval, v Argentini pa je pisal več.

Ker je v taboriščih v Avstriji primanjkovalo vsega, sem težko verjel ali prepričal samega sebe, da je bilo tukaj vsega v izobilju, brez nakaznic (kart), na kar smo bili navajeni že od začetka zasedbe Slovenije l. 1941, kar 8 let. Kar sem najprej kupil, so bili čevlji, ker sem prišel v Argentino v izposojenih čevljih. Tudi srajco sem nujno potreboval, zato je bil moj drugi nakup srajca. V taboriščih sem vedno dobil le izbirek, ker nisem imel v skladiščih nobenega prijatelja. Denar za nakup sem iztržil s prodajo ameriških cigaret, ki smo jih prejeli na ladji po en zavitek za vsak dan dela na ladji. Na njej sem namreč vse dni pomival posodo po obedih. Vsakokrat ko smo šli iz emigrantskega hotela mimo carine v mesto, so nam odpri vse zavitke, pa vseeno nismo imeli težav s prodajo. Z domačini nisem imel kaj dosti stikov, ker nisem nikogar poznal, da bi se z njim pogovarjal. Buenos Aires se mi je zdel velikansko mesto, še posebno, če sem ga primerjal s slovenskimi trgi ali mesti, celo z Ljubljano.

Če si hotel najeti stanovanje, si moral plačati najemnino za 3 mesece vnaprej. Ker nismo imeli tukaj sorodnikov ali prijateljev, ki bi nam posodili denar za jamstvo za stanovanje, sva šla z bratom v predmestje Caseros na stavbišče v zasilne lesene barake, mama pa je dobila službo za hišno pomočnico pri družini na aveniji Juan Bautista Alberdi, blizu slovenske pisarne na cesti Victor Martinez 50. Po nekaj mesecih naju je dr. Kalin povabil na preprosto stanovanje v predmestju Bella Vista. Oba brata in mama smo se preselili tja. Bili smo najemnikovi podnajemniki. Dve sobi brez kuhinje in stranišče na drugi strani hiše brez gorke vode. Kuhali smo na kuhalnik s petrolejem (kerosene) na en grelec. Čeprav je Bella Vista malo oddaljena od glavnega mesta in stanovanje preprosto, smo bili zadovoljni.

V začetku smo imeli vsi imigranti za izhodišče Retiro, kamorkoli smo šli, dokler nismo iznašli bolj direktne zveze. Moj stric je prišel v Argentino novembra l. 1949 in ni bil izjema.

Tako se je peljal z vlakom iz Retira do železniške postaje Borges (približno 15 km). Izvedel je namreč, da je tam neko stanovanje, ki ga dajejo v najem. Ko je prispel do hiše, je bila ta že oddana drugemu najemniku. Lastnik te hiše mu je povedal, da naj vpraša drugega lastnika in mu dal njegov naslov. Stric se je odpeljal z vlakom nazaj v Retiro, od tam pa spet z vlakom do železniške postaje La Lucila (približno 15 km). Ti dve postaji sta oddaljeni med seboj le 400 m. Ker je potreboval za vožnjo kar precej časa, je zamudil še to priložnost, da bi dobil stanovanje v najem, ker ga je lastnik medtem oddal drugemu iskalcu stanovanja.

Moja prva služba je bila kot zidarski pomočnik za kopanje jarkov, razlaganje zidakov s tovrnjaka, nalaganje (v poletni vročini) cimenta iz vagona v vreče, le te pa na tovrnjak in druga manjvredna dela. Toda to ni trajalo dolgo. Kmalu so me »povzdignili« v uradnika na stavbišču, kjer sem imel zelo malo dela, zato sem se učil med delom angleščino. Po tem delu sem bil v tekstilni tovarni kot vezalec niti, nato v nemškem podjetju kot tajnik. Po enem letu sem poiskal drugo službo z malo boljšim zaslužkom in malo bliže doma v Bodegas El Globo na Paternalu. Kot centralni uradnik sem nadziral stroške v vseh devetih objektih, raztresenih po vsej Argentini.

Ko sem zaključil tretji letnik srednje šole (kar bom omenil v naslednjem odstavku), sem se odločil in šel delat v Fábrica Naval de Explosivos Azul kot električar. Tedaj sem imel samo nekaj osnovnih pojmov o elektriki in električnih napeljavah, zlasti v protieksplozivnih tovarnah. Toda če delaš »na svoj račun«



in imaš poleg sebe še družabnika, ki se malo bolje spozna v tem poklicu, se hitro priučiš. Tam je veljalo, da nobena oseba izza železne zavese ne sme prestopiti meja tovarne. Pa za nas ni bilo nobenega problema. Imeli smo vso svobodo in delali v vseh objektih (nitritna kislina, TNT, nitroceluloza, dinamit, smodnik, parna in električna centrala, pisarne itn.). Prevezeli smo vsako delo, četudi včasih nismo imeli pojma, kako se izvedejo, pa je šlo vse po sreči in v zadovoljstvo direktorja tovarn. Imeli so nas zelo radi. V Buenos Aires so nam vozili električne motorje za previjanje. Potem ko niso našli nobenega dela več, sem se po treh letih vrnil.

Prvi letnik klasične gimnazije sem opravil pred drugo svetovno vojno v Škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano. Ko so deželo zasedli nacisti, ni bilo v bližini nobene primerne šole, samo meščanska šola v Domžalah s poukom samo v nemškem jeziku. Da smo se priučili nekaj nemškega jezika, smo morali vsi ponavljati letnik. V begunstvu, v Peggetzu in potem v Špittalu, sem nadaljeval šolo. Tu so mi priznali samo študij, opravljen v Jugoslaviji. Hotel sem delati prost izpit za 2. in 3. letnik, pa so mi dovolili samo za en letnik. V Špittalu sem dokončal 6. letnik. Po službi v Bodegas El Globo sem začel študirati ekvivalence srednje šole v Floresu, ker od Paternala do Floresa ni bilo velike razdalje. Začel sem znova s prvim letnikom. Zopet na začetku. Ko sem dokončal tretji letnik, sem študij prekinil (kakor sem omenil v prejšnjem odstavku). Ko sem se pa vrnil, študija nisem nadaljeval. Bilo je dovolj dela in boljše perspektive za zaslužek.

Vprašanje jezika. Večjih težav z jezikom nisem imel, ker smo že več mesecev pred odhodom iz Avstrije vedeli, da bomo šli v Argentino, kjer se govori kastiljščina. Zato sem hodil na tečaj tega jezika in se ga že nekaj naučil. Prednost sem imel v tem, da sem latinščino, podobno kastiljščini, že kar dobro obvladal. Pozna se meni in nam skoraj vsem »la tonda«, ki nas izdaja, da nismo Argentinci. Seveda ni šlo vse perfektno. Ko sem v trgovini hotel kupiti 10 dk šunke, trgovka, stara Rusinja, ni vedela, koliko je to. Po daljšem razlaganju sva prišla do zaključka, da je to 100 g. Tukaj na splošno desetink merilne enote ne rabijo, pač pa le stotinke. S časom smo se privadili navadam in jeziku in se na vseh področjih spoznavali brez težav.

korenine. Veliko ljudi nas je pohvalilo, ker so videli, kako navdušeno predstavljamo Argentino in Slovenijo. Zame so bili najpomembnejši nastopi na šoli in v Vipavi. Pri zadnjem nastopu neka starejša gospa ni mogla verjeti, da tako dobro govorimo slovensko in z navdušenjem plešemo. Kar pred mano je jokala in me z veseljem objemala.

Štiri dni, ki smo jih preživel s sorodniki, so bili zame lepi in pomembni. Preživel sem tri dni z maminimi sorodniki in en dan z očetovimi. Vsi so bili zelo dobri z menoj in so mi povedali vse, kar so vedeli o naših prednikih; zato se jim zahvalim.

Najlepše od tega potovanja je bilo, da smo se kot skupina bolj spoznali in se zabavali. Doživeli smo veliko veselih, globokih in neverjetnih trenutkov. Zelo sem hvaležen, da sem član te prelepe skupine.

Zelo lepo je čutiti, da vzamem od tega potovanja nekaj pozitivnega od vsakega svojih sošolcev. To ne bi bilo mogoče brez naših voditeljev, ki so nas vsako jutro zbudili z nasmehom in dobro voljo. Zelo sem jim hvaležen.

Prepričan sem, da bo to prijateljstvo trajalo še mnogo let!!!

TO JE NAŠA RAST, TRDNO SMO POVEZANI.

Gabriel Ravnik

RAST XLVI V SLOVENIJI | Na obisku naših korenin

Naše potovanje se ni začelo meseca junija, ampak osem mesecev prej, ko smo se prvič srečali z našimi voditelji; Tatjano, Štefi in Pavlom, na Pristavi.

Vse te mesece smo se pripravljali, bolj združevali našo skupino, se spoznavali in tudi potrudili, da smo vsako soboto vadili naš program. Vedno so nas naši starši podpirali.

Končno je prišel tako pričakovani dan, ki ga ne bomo nikoli pozabili. V petih tednih smo spoznali prelepo Slovenijo, košček Italije in Avstrije.

Dva tedna smo hodili v Poletno šolo; spoznali smo mlade iz drugih držav: Italije, Bosne in Hercegovine, Kanade, Združenih držav Amerike itd. To kar nas je družilo je bila slovenščina. Bilo je zelo prijetno pogovarjati se z njimi, spoznavati in govoriti o naših navadah. Z nekaterimi smo postali prijatelji in smo še danes v stiku po internetu. Učili smo se tudi sklanjatve, in razne druge stvari. Nekatere ure so bile dolgočasne, vendar, ko smo zaključili tečaj, smo jih pogrešali. Šola je bila ena najlepših doživetij našega potovanja.



Potem smo spoznavali deželo naših prednikov. Trikrat smo bili na Bledu, plavali do otoka, surfali in se vozili s čolni. Uživali smo lepoto Bohinjskega jezera in videli prekrasni slap Savica. Povzpeli smo se na Šmarno goro in občudovali prelep razgled. Zelo smo se zabavali v Portorožu in Piranu. Na nekem izletu smo malo trpeli, ko smo šli na Kamniško Sedlo; hodili smo sedem ur, a razgled je bil neverjeten. Spoznali smo Kočevski Rog, kjer so nam

razlagali, kaj se je tam zgodilo z domobranci. Razmišljali smo v tihoti in molitvi. Spominjali smo se naših prednikov.

Eden najpomembnejših trenutkov zame je bil na Brezjah, ko smo molili pred oltarjem Marije Pomagaj in ko sem bral berilo pri sveti maši.

Pri nastopih, za katere smo se vsako soboto vadili, smo lahko pokazali našo dvojno kulturo, naše navade in da smo ponosni na naše

KOLEDAR

23. septembra

Redni pouk SSTRMB, ob 15. uri

23. septembra

Slomškova proslava slovenskih šol z igro “Kje si, Uršika zala”

30. septembra

Mladinsko romanje v Lujan

1. oktobra

51. obletnica Zveze slovenskih mater in žena

7. oktobra

Redni pouk SSTRMB, ob 15. uri

8. oktobra

Obletnica Našega doma San Justo
Naš dom San Justo,

14. oktobra

Redni pouk SSTRMB, ob 15. uri

21. oktobra

Redni pouk SSTRMB, ob 15. uri

28. oktobra

Redni pouk SSTRMB, ob 15. uri

28. oktobra

Izlet slovenskih šol v Glew

29. oktobra

Obletnica na Pristavi – Slovenski dan

OSEBNE NOVICE

† SMRT

Po božje plačilo je 12. septembra odšla gospa **Nežka Čampa** iz Carapachaya.

Naj počiva v miru!

POTICA PARA EL PAPA FRANCISCO EN COLOMBIA

Le encanta una receta eslovena (habló de ella con Melania Trump), y le fue servida para desayunar

Recuerdan cuando Melania Trump visitó al Papa Francisco y todos los medios de comunicación recogieron (al principio de modo equivocado) su conversación sobre el dulce esloveno potica?

Melania es eslovena, así que el pontífice, con la calidez humana y la atención a los detalles que le caracterizan, le preguntó si le preparaba la potica al Presidente.

Melania seguramente no se esperaba que el Papa argentino e hispanohablante le preguntase por un dulce esloveno, del que la mayor parte de las personas nunca escuchó hablar, por lo que pensó que Francisco le estuviese hablando de la pizza, dada la asonancia con la palabra potica (la “c” en eslovena se pronuncia como la “z” italiana).

Francisco y la potica se “conocen” desde hace mucho tiempo, y el fotógrafo enviado de Aletea para cubrir el viaje a Colombia, nuestro colega Marko Vombergar (argentino de origen esloveno), logró asegurarse de que el Papa tuviera la oportunidad de disfrutarla durante su viaje a Sudamérica.

Esto es lo que Marko nos explicó:

Jorge Bergoglio conocía a un esloveno que trabajaba como bibliotecario en el seminario de San Miguel. Este hombre había dejado Eslovenia a los 16 años y nunca había podido volver.

En 1971, cuando Bergoglio se encontraba en Europa, decidió ir a visitar a los padres de su amigo a Eslovenia para llevarles saludos de su hijo. Lo acogieron con este dulce – la potica.

Unos años después, la sobrina de Bergoglio, Maria Inés Narvaja, se casó con Vladimir Voršič, un argentino de origen esloveno. Bergoglio habla con su sobrina y el marido de su viaje a Eslovenia y dijo que le gustaba la potica, y entonces, por Navidad y Pascua, Maria Inés y su esposo le enviaban siempre este dulce, preparado por la madre de Vladimir (yo también conozco a esta familia por mis raíces eslovenas).

Fue así como el Papa Francisco habló de este dulce con Melania Trump.

En la nunciatura de Bogotá, en la que el Papa residió durante su visita a Colombia, hay un secretario del nuncio que es esloveno, padre Matjaž Roter (lo conozco desde cuando era secretario de la nunciatura en Montevideo, en Uruguay), el cual pensó en servirle la potica junto a otros dulces colombianos que le habían preparado.

Así que me ofrecí a elaborarle una y a llevarla conmigo a Bogotá, donde estuve trabajando por cuenta de Aletea.

Pedí a mi hija Luciana (que tiene 15 años y le encanta cocinar) que la hiciera, pero como no se fiaba mucho de sus propias capacidades, pidió ayuda a la abuela, mi suegra, también ella eslovena.

Se encontraron y cocinaron la potica, que traje yo en avión desde Buenos Aires.

Esa mañana, el secretario de la nunciatura me dijo que nuestra potica fue servida al Papa para desayunar.

En Aletea estamos contentos de haber contribuido a través de Marko a ofrecer al Papa Francisco este gesto de afecto – un pequeño consuelo entre las muchas y pesadas cruces que lleva como Vicario de Cristo en la Tierra.



Marko Vombergar | Aletea | I.Media

NOVICA TEDNA

Košarkarska mrzlica v Sloveniji

Slovenijo je zajela prava košarkarska mrzlica, ki še ni popustila. Razlog je naša reprezentanca, ki se je po sijajnih predstavah na evropskem prvenstvu uvrstila v finale tega tekmovanja, zagotovila si je medaljo in poskrbela za zgodovinski uspeh tega ekipnega športa pri nas. Tako smo skoraj pozabili na zgode in nezgode, povezane z arbitražno razsodbo o meji s Hrvaško, interpelacijo ministrice za zdravje in skorajšnji podpis pogodbe z Magno za gradnjo lakirnice pri nas. Za trenutek so bile politične in gospodarske zgodbe potisnjene v ozadje. Medtem velja v ospredje postaviti tehtne besede predstavnikov naše krajevne Cerkve pri nekaterih nedavnih slovesnih bogoslužjih.

Slovenski košarkarji na 40. evropskem prvenstvu niso izgubili niti ene tekme. Potem ko so v rednem delu tekmovanja najprej ugnali Ukrajince, nato Latvijce in na koncu še branilce naslova Špance, so si finale v Carigradu v Turčiji več kot zaslužili. »Vsi smo delali za ta cilj. Vseskozi bodrim fante in pravi, da se nihče ne sme bati takšne tekme. To je mogoče prvič in zadnjič, da smo v tem položaju. To smo si zaslužili in zdaj moramo uživati v tem. Moramo biti veseli na igrišču, smejat se. Tudi takrat, ko je težko, moraš imeti nasmeš na obrazu, ker te energije se nalezeh od drugega soigralca,« je po polfinalu s Španci, ki so ga naši fantje dobili kar z 92:72, povedal kapetan Goran Dragić. Že dva dni prej je ljubitelje tega športa navdušila tudi četrtfinalna tekma Slovenije in Latvije, ki so jo izbranci selektorja Igorja Kokoškova dobili s 103:97. Pokazali so srčnost, borbenost, pošteno igro in pravi ekipni duh. Medalja je že v njihovih rokah, vprašanje je le, kakšnega leska bo. Ob tem velja povedati, da Slovence v finalu ta konec tedna čaka tudi močna podpora s tribun.

Helena Škrlec, Radio Ognjišče, 16.9.2017

»Videti te ljudi tam, vse zeleno, zastavo, čustva ... Brez besed«

V Sloveniji vlada prava evforija, pa tudi v Istanbulu je bilo že na polfinalni tekmi lepo število slovenskih navijačev. Približno tisoč se jih je zbralo, zato pa lahko pričakujemo naval za nedeljski finalni obračun. Tudi nekdanji reprezentant Boštjan Nachbar je že najavil, da bo v nedeljo v živo stiskal pesti za Slovenijo in se skupaj z igralci veselil prve medalje na največjih tekmovanjih.

»Spomnim se Litve, Celja, Španije, Zagreba. To je normalno. Slovenci imajo radi košarko. Že v Helsinkih jih je bilo nekaj, a to je bilo daleč in drago. Tu smo malce bližje. To je normalno. Na koncu fantje igrajo zanje. Vesel sem bil, ko so razvili zastavo. V slačilnici je bila druga atmosfera. Videli smo zastavo po televiziji. Ni bilo treba reči 'ajde, zdaj'. Brez besed sem. Videti te ljudi tam, vse zeleno, zastavo, čustva ... Brez besed,« je o podpori slovenskih navijačev še spregovoril Kokoškov, ki si bo danes ogledal drugo polfinalni obračun med Srbijo in Rusijo.

Jaka Lopatič, siol.net, 15.9.2017

VIKA ŠUSTAR

KJE SI, URŠIKA ZALA

Igra v izvedbi Rožmanove šole

REŽIJA: TOMI KASTELIC in MIRJANKA VORŠIČ

23. septembra 2017
Slovenska Hiša
Slomškova proslava

2. decembra 2017
Slovenski Dom San Martin
Zaključna prireditev

61. OBLETNICA NAŠEGA DOMA

V nedeljo 8. oktobra

11:00

Zbiranje narodnih noš in predstavnikov domov v Našem domu San Justo

11:30

Sv. maša za žive in rajne rojake iz okraja v zgornji dvorani Našega doma

Daruje sv. mašo msgr. dr. Jure Rode.

Poje MPZ San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar

12:45

Dobrodolnica navzočim in dviganje zastav.

13:00

Skupno kosilo na dvorišču

Srejem novih članov

16:00

Začetek kulturnega programa v zgornji dvorani

• Slavnostni govornik: g. Martin Sušnik

• Na odru Frida Beznika uprizoritev veseligre »Charlyeva Tetka«

v izvedbi Gledališke skupine Našega Doma v režiji Ivane Tekavec.

Po kulturnem programu prosta zabava in ples ob zvokih BAIRES POLKA

Vsi lepo vabljeni !

Prijave za kosilo pri ge. Mici Malavašič Cassullo (4441-5528)

ali pri ge. Mari Uštar Novljan v Našem domu, vsak dan od 8. do 12. ure (4651-4914)